Staketet är både enkelt och elegant med sitt lätta fiskbensmönster som bildas av lamellerna. När det blåser ute slipper man snålblåst på uteplatsen eftersom en del av luften kan passera staketet.

- Inget spill av material
- Perfekt vindskydd
- Lätt underhåll

STAKET

i smarta moduler

Gör Det Själv

LÄTT SVÅRT

SVÅRIGHETSGRAD:
Om du är noggrann när du sågar till de olika delarna så går det mycket lätt att snickra och resa staketet.

TIDSÅTGÅNG:
Det beror på staketets längd, men du hinner sätta upp mycket på en helg.

PRISBILD:
Räkna med 225–250 kr per modul inklusive en stolpe men exklusive färg.

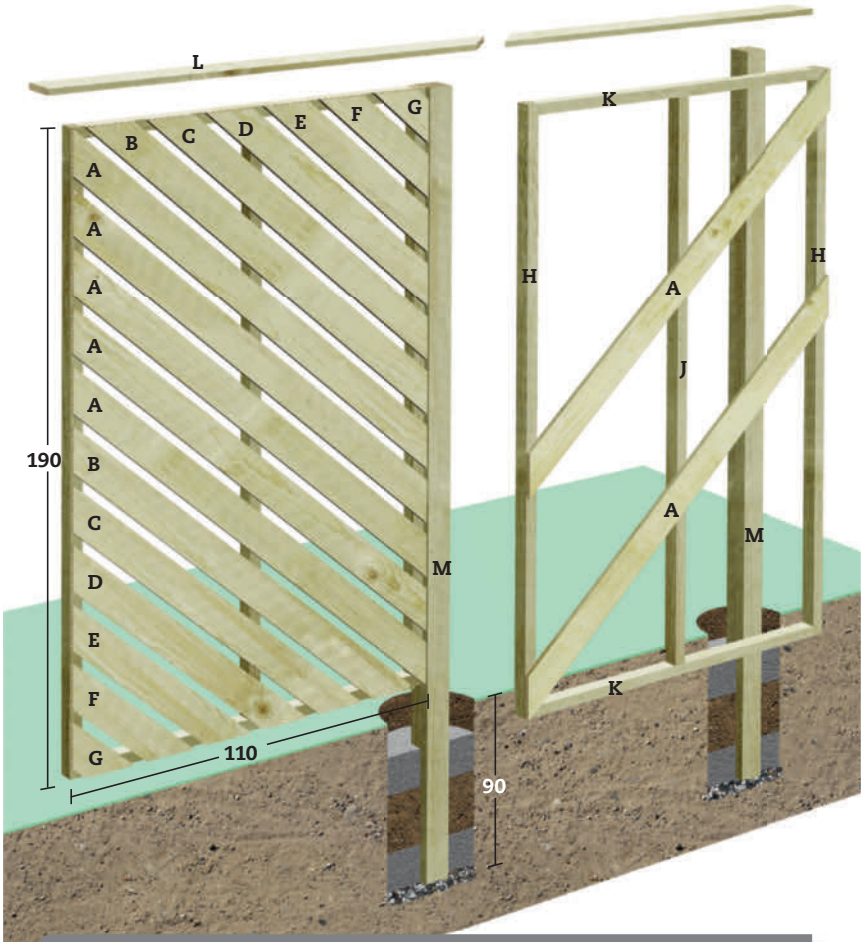

DETTA HAR ANVÄNTS

Material till två moduler

19 x 100 mm eller 22 x 95 mm sågad gran, cirka 42 meter:
- 10 brädor **(A)** à 165,5 cm
- 4 brädor **(B)** à 150,5 cm
- 4 brädor **(C)** à 125,5 cm
- 4 brädor **(D)** à 100,5 cm
- 4 brädor **(E)** à 75,5 cm
- 4 brädor **(F)** à 50,5 cm
- 4 brädor **(G)** à 25,5 cm
- 1 överliggare **(L)**, 235 cm

45 x 45 mm regel:
- 4 ramsidor **(H)** à 190 cm
- 2 mittenlister **(J)** à 181 cm
- 4 ramsidor **(K)** à 101 cm

75 x 75 mm tryckimpregnerat trä:
- 3 stolpar **(M)** à 290 cm

Dessutom:
2 säckar grovbetong à 25 kg • Stenar till stolphålen • Avståndslister och snedsträvor, 110 cm • 5 x 80 mm rostfria skruvar • 45 x 2,2 mm galv. spikar • utelasyr eller färg

Ett plank ger inte lä eftersom det bildas virvelvindar bakom det. Men ett staket som vårt ger dig lä. Se här hur du snickrar och reser det och hur du utnyttjar materialet så att du slipper spill.

Om du vill skapa lä vid uteplatsen så finns det flera möjligheter. En av dem är att resa ett plank och då är det väl naturligt att göra det tätt så att vinden inte kommer förbi? Nej, det bildas nämligen virvelvindar på baksidan av ett tätt plank och då får du inte lä på uteplatsen. Men om du låter en del av vinden passera genom planket, så blir det nästan vindstilla.

Kolla staketet på dessa sidor. Det har små springor mellan de snedställda brädorna och springorna är tillräckligt stora för att en del av vinden ska kunna passera. Å andra sidan är de tillräckligt smala för att inte folk ska kunna kika in till din uteplats. Det optimala är om springorna utgör 20–25 procent av den totala ytan för då fungerar staketet som ett filter, som silar vinden så att den inte märks.

Staketet består av moduler och du kan tillverka alla delar till modulerna på verkstan och sedan sätta ihop dem precis innan du reser staketet. Det smarta med vårt staket är att du slipper spill eftersom brädorna fästs på snedden. Då tar du hand om de bitar som sågas av och fäster dem på en annan plats på modulerna.

Om du använder 95 mm brädor kan du minska modulernas höjd till 185 cm för att springorna mellan brädorna inte ska bli för stora.

Stolpar

Alla staket som ska bromsa vinden utsätts för ett stort tryck. Därför är det inte så smart att sätta stolparna i stolpskor på plintar. Det är mycket bättre att gräva ner stolparna en bit i marken – precis som vi gör. Är marken mycket stenig kan du kanske gjuta fast kraftiga plattjärn som sticker upp en bra bit och fästa stolparna på dem.

Här är marken tillräckligt mjuk för att vi ska kunna borra hål med jordborr. Hålen görs cirka 90 cm djupa och vi lägger stenkross på bottnen som dränering. Stolparna ställs i hålen och packas in ordenligt med stenar och torr grovbetong och sedan står de stadigt!

1 Spänn upp en lina där staketet ska stå. Knacka ner käppar i marken och dra linan mellan dem. Välj en färgad lina som t.ex. ett murarsnöre så syns det tydligt. Spänn fast linan 20–25 cm ovanför marken.

2 Borra hål för stolparna med en jordborr och se till att centrum på borren hamnar exakt där stolpen ska stå. Det är lättare att göra hål med en jordborr än en spade.

3 Häll lite småstenar eller kross i hålen. Stenarna fungerar som dränering så att det inte samlas vatten runt stolpändarna.

4 Ställ stolparna M i hålen. För att få rätt avstånd mellan stolparna kan du lägga 110 cm avståndsbrädor mellan dem.

5 Häll cirka en halv säck torrbetong i hålet. Det är inte nödvändigt att vattna eftersom det brukar räcka med markens fuktighet för att betongen ska härda. Är det torr sandjord kan du vattna lite.

JURIDIK

Tänk på höjden. Det finns regler som bestämmer hur höga staket, plank och häckar får vara i tomtgränsen. Kolla med kommunen eller fråga villaföreningen innan du sätter igång. Annars kan du tvingas riva staketet.

TIPS

Du behöver inte vattna torrbetong. Den härdar nämligen när den blir fuktig och det brukar räcka med den fuktighet som finns i marken för att betongen ska härda. Men då tar härdningen cirka en vecka.

6 Ställ stolparna lodrätt. Kolla noga med vattenpass och mät avståndet mellan stolparna både upptill och nertill. Fixera stolparna med snedsträvor som du fäster på sidan av stolparna. Stampa ner lite jord runt stolparna med en regel.

7 Häll på ytterligare en halv säck betong, fyll på mera jord och stampa ordentligt. Nu kan du vattna runt stolpen. Låt betongen härda minst ett dygn innan du fäster modulerna. Om du inte vattnar måste du vänta minst en vecka.

Moduler

Staketet består av moduler som har en ganska enkel konstruktion. Du ska bara skruva ihop en ram av reglar och komplettera med en mittenregel. Använd rostfria skruvar. Måla ramen och spika eller skruva sedan fast brädor på den ena sidan. Brädorna sätts med 45 graders lutning. Det smarta med denna konstruktion är att du kan göra alla moduler klara på våren och när det blir tillräckligt varmt utomhus kan du borra hål för stolparna och sätta dem på plats.

När stolparna står stadigt fäster du modulerna på dem (se nästa sida).

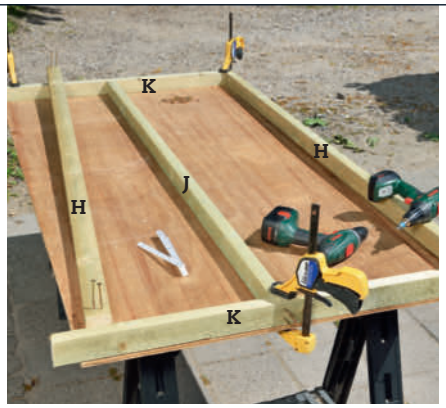

1 Sätt ihop modulerna på ett plant underlag. Lägg t.ex. en stor plywoodskiva på ett par bockar och markera på skivan var de olika delarna ska ligga. Då går det snabbt att serietillverka modulerna.

2 Måla ramarna. Grunda först med träolja och färdigstryk träet två gånger med heltäckande utelasyr eller färg. Måla också samtliga brädor på alla sidor. Då räcker det om du målar kortändarna på brädorna när de har monterats.

3 Kapa samtliga brädor med en kap- och geringssåg. Vinkeln ska vara 45 grader och kortändarna ska vara parallella. Om du kapar alla brädor till en modul så kan du använda dem som mall för resten.

4 Fäst de första två brädorna A på ramen. De ska fästas som på bilden, alltså från de två motsatta hörnen i 45 grader tvärs över ramen. Spika fast brädorna med 45 x 2,2 mm dyckertar.

5 Lägg ytterligare tre A-brädor på ramen mellan de två första och fördela luften mellan dem. Gör sedan ett antal avståndslister som passar i bredd till avståndet mellan brädorna (cirka 25 mm).

6 Fortsätt med resten av brädorna tills ramen har fyllts. Längden på brädorna säger dig genast var de ska placeras och avståndet mellan dem sköter du med avståndslisterna. Spika på samtliga brädor och måla kortändarna.

Så lite spill blir det när staketet är klart

När brädorna monteras på snedden utnyttjas de mycket bättre. Också dina pengar.

Inte nog med att de diagonalt monterade brädorna ger ett levande och elegant intryck. De olika längderna på brädorna gör också att **det nästan inte blir något spill.** Då slipper du köpa en massa brädor som du sedan bara tar små bitar av och resten blir spill. En annan fördel med monteringen är att folk som passerar på andra sidan staketet **får svårt att kika in** på din tomt.

Här är allt vi sågade bort vid tillverkningen av den första modulen!

Uppsättning

1 Borra hål för skruvar i ramens sidor med en 5 mm borr. Borra fyra hål på varje sida. Därefter är det klart för montering av ramarna.

2 Skruva fast klossar på stolparna. Sätt dem där ramarnas underkant ska hamna och använd klossarna som stöd för ramarna. Då går det lätt att sätta ramarna på plats och skruva fast dem.

Stöden under ramarna skruvas bort när staketet är klart.

3 Montera ramarna mellan stolparna genom att lyfta upp dem på stöden och tippa in dem på plats. Fixera dem med tvingar innan du justerar alla ramar på en gång så att de sitter snyggt.

4 Skruva fast ramarna på stolparna med 5 x 80 mm skruvar. Använd rostfria och syrafasta skruvar som tål impregneringen i stolparna.

5 Såga slutligen av stolparna upptill. Här sågar vi av dem plant med ramarna. Om du vill kan du låta dem sticka upp lite och du kan såga av dem med lätt lutning, t.ex. 15 grader, så att regnvatten lättare rinner bort.

Om du inte fäster överliggaren med lätt lutning åt ena sidan får du vara beredd på att byta ut den efter några år.